

VENČANI KUM

MET DAN

Prevela
Žermen Filipović

Laguna

Naslov originala

Matt Dunn
BEST MAN

Copyright © Matt Dunn, 2005

First published in the United Kingdom by Simon & Schuster

Translation Copyright © 2006 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Mojim roditeljima, Šili i Frenku Danu.
Hvala vam što ste me rodili.*

PRVO POGLAVLJE

„I, kao što sam rekao, vratili smo se u njen stan i tu ti je već nastupio Kleš...“

„Kleš?“

„Aha, znaš onu njihovu pesmu: 'Da li da ostanem ili da odem?'. Uglavnom, časkali smo o poslu, porodici, prethodnim vezama, kako to već ide na prvom sastanku.“

„O prethodnim vezama? Nadam se da si joj ispričao skraćenu verziju?“

„I nekako smo stigli do braka i prevara, te mi ona ispriča priču o nekom momku koga zna sa fakulteta. Znaš taj tip: fakultetski Kazanova, zgodan, duhovit, pravi laf, izlazio sa skoro svim devojkama iz generacije.“

„Podseća malo na tebe, druškane.“

„Odjebi! U svakom slučaju, na opšte iznenadenje, čim je završio fakultet, tip se oženi najdosadnijom devojkom iz njihove grupe, odseli se u predgrađe, napravi dva deteta, sve kao po zvaničnoj statistici. Međutim, radi kao agent za nekretnine u Londonu, što mu je savršen izgovor da mnogo vremena provodi u gradu dok mu žena sedi kod kuće i čuva decu.“

„Do sada mi je sve jasno.“

„Ostao je u vezi sa starim drugaricama sa fakulteta – naravno, s većinom se zabavlja. Viđa ih jednu po jednu u gradu, izadu na

*ručak ili predveče na piće, on otvara dušu uz bocu čuvenog pića
Moj život je tužna priča, kaže kako se u braku oseća kao u zamci,
da mu je odlazak na posao jedini izlazak, da je seks skoro sasvim
zamro. Sve ga gledaju sa suzama u očima još kod prve čaše.“*

„Lukav tip!“

„Tačno. Dakle, u pravom trenutku kaže da mora samo na brzinu da proceni neku kuću, tu iza čoška – samo na pet minuta – ključevi su kod njega, i da li bi i ona pošla s njim da pogleda? Koja žena ne bi pronjuškala po stanu potpunog neznanca? I dok dlanom o dlan, njih dvoje obilaze prazan stan, a on se pretvara da nešto zapisuje i nastavlja da jadikuje zbog bračne situacije.“

„Šta, kao: ’Salon na južnoj strani, ostavio bih je da nije dece?’“

„Otprilike tako. I pravi aluzije kako žali što on i dotična s kojom je tog trenutka nisu bili bliži na fakultetu, a ona samo izgovara: ’Jadan ti’ i slično. Bilo kako bilo, na kraju, naravno, stizu i do spavaće sobe...“

„I?“

„I šta misliš? Ona mu se na licu mesta nudi, što on rado prihvata!“

„A šta si rekao kad ti je to ispričala?“

„Rekao sam ono što je želela da čuje, nego što: ’Kakav pokvarenjak!‘“

Petak je po podne, sunce sija, a nas trojica sedimo na našem omiljenom mestu u Čelsiju, u baru Roza, grickamo tapas* i pijuckamo špansko pivo, koje je duplo skuplje, a upola slabije od običnog. Nik se celog dana nije usredsredio na posao, dok meni i ne treba razlog da ranije izađem s posla, pa smo zatvorili kancelariju i, pod izgovorom da smo mu najvažniji klijenti, izvukli Marka iz njegovog preduzeća gde rade sve same uštogljenе knjigovođe. Po običaju, pričamo o sastanku na kojem sam bio prethodnog vikenda.

* Tapas – male porcije raznovrsnih jela koja se služe u španskim barovima i restoranima uz piće. (Prim. prev.)

„Tačno tako“, slaže se Mark odsutno vrteći burmu. „Kakav pokvarenjak!“

„Misliš, kakav pokvaren srećković“, sa zavišcu kaže Nik. On smatra da ko god dobije nešto više, zaslužuje da mu zavidite i da se divite.

„Dobro mu je i na jednoj i na drugoj strani, ako mene pitate“, nastavlja. „Zar ne bi i ti to rekao, Adame?“

Nik, u firmiranoj košulji od čijeg biste dezena mogli da dobijete epileptični napad, s nadom klima glavom, i onako visok i mršav nespretno sedi na barskoj stolici. Od kratke tamne kose naniže, na Nikovom licu sve je preterano kao da mu se crte nadmeću koja će privući više pažnje: velike čupave obrve, malčice prevelika usta, nos koji ne ide sasvim u istom smeru kao sve ostalo.

Pre obično nego elegantno odeven, zavaljen u stolicu preko puta, sedi Mark kome su očinstvo i poslovni život proširili i odgovornosti i struk. Mišesmeđe kose koju s godinama gubi, nekad lepog lica koje se u međuvremenu zaokruglilo i dobilo još jedan podbradak, povremeno izgleda kao čovek koji nije izgubljenu bitku.

Zamišljeno se češkam po glavi. „Pa, ne, zapravo. Ne odobravam neverstvo.“

„Kako to misliš?“, s nevericom kaže Nik. „Pa ti ne možeš ni da prebrojiš žene s kojima izlaziš.“

„Da, ali ne istovremeno. A i nisam oženjen.“ Uzimam gutljaj piva. „Ali prepostavljam da je to veoma dobar trik.“

„Tebi nikad nisu bili potrebni trikovi, a?“, kaže Mark pružajući se preko stola da me kobajagi udari po licu. Prebrz sam za njega, odgurnem mu ruke, pretvaram se da pretim uzvikujući: „Ostav’ to!“, umalo ne prosuvši svoje piće.

Bar Roza vodi američki par homoseksualaca Pričard i Rudi – među nama trojicom poznati kao Ričard i Džudi, ali tako im se, naravno, ne obraćamo. Dolazimo ovamo toliko često da smo se s njima sprijateljili. U ovom trenutku se Rudi pojavljuje na

drugom kraju šanka, gleda na sat i na licu mu se vidi da je izne-nađen što smo nas trojica stigli tako rano.

„Bilo kako bilo“, nastavlja Mark, „taj momak o kome je pričala i ne zna koliko sreće ima.“

Nik se mršti. „Zašto ima sreće? Što kod kuće ima poslušnu ženu koja se brine o deci ili zbog vanbračnog kresanja?“, pita ne sasvim nerazborito.

Mark pogleda Niku, vrti glavom i duboko uzdiše. „Dakle“, obraća se meni, „da se vratim na... kako joj ono beše ime?“

„Evelin. Eva.“

„Osuđeno na propast od samog početka“, primećuje Nik.

„Molim?“, pita Mark.

„Da!“, kaže Nik i gura jezik ispod donje usne podsećajući me istog trenutka na vreme kad mu je bilo osam godina i kad smo se sprijateljili. „Adam i Eva?“

Meni su važna imena devojaka. Kad ste par, imena treba da vam dobro zvuče. Bez rimovanja, šaljivih imena, aluzija na poznate ličnosti, književnost ili, kao u ovom slučaju, Bibliju.

„Ah“, oglašava se Mark. „Prihvatom. Je li zgodna?“

Pretvaram se da sam iznenađen.

„Dobro se ljubi?“

„Jezik joj je kô električna jegulja“, ponavljam svoju omiljenu rečenicu iz *Crne guje*.

„Dobra u krevetu?“, pita Nik.

Kad frknem ljutito, Nik me gleda u neverici.

„Znači, niste?“

Sklanjam nepostojeću trunčicu s rukava. „Ovaj, mogli smo...“

„I?“

Gledam obojicu i sležem ramenima. „I šta?“

„I kakva je bila?“ Mark se nagnje napred, na šta se ja od nelagode uzvrpoljim u stolici. Biram odgovor koji će, nadam se, okončati ovaj razgovor.

„Pa, ako mi ne zamerite kalambur, zapravo malčice antiklimaks.“

„Antiklimaks?“, uzvikuje Nik. „Šta si očekivao, vrhunsku porno-zvezdu koja guta mačeve? Kako te je tačno razočarala?“

„Zaboga! Šta hoćeš? Detaljan izveštaj?“

„Da, molim!“, kaže Mark malčice previše željno.

Pomiren sa sudbinom, vrtim glavom. „Pa, bila je samo malo previše... suzdržana.“

„Suzdržana?“, uzvikuje Nik. „Misliš nije ti dala...“

Dižem ruku da bih ga učutkao. „Nik! Molim te!“

„Šta?“, kaže otpijajući veliki gutljaj piva. „Ne možeš nam ispričati nešto ovakvo, a onda uskratiti činjenice.“

Gledam Marka tražeći podršku, ali on već klima glavom u znak da se slaže s Nikom.

„Pa, recimo da sam sve vreme gledao da joj nije na palac zakačena cedulja kao leševima u mrtvačnici.“

„Ha!“, zadovoljno se smeši Nik. „Možda je to i tvoja greška, znaš.“

„Tačno...“, dopuštам cereći mu se, „...mada čisto sumnjam!“

„Znaš“, kaže Mark tihim, zavereničkim tonom, „kad smo kod klimaksa, postoji jedan siguran način da se otkrije kakva je žena u krevetu.“

„Da spavaš s njom?“, predlaže Nik.

„Ne. Pa, da, očigledno“, odgovara Mark. „Ali izgleda da, pre nego što spavaš s njom, možeš mnogo da saznaš o tome kakva će biti po...“ Pravi dramsku pauzu. „Po tome kako kija.“

Nik i ja pogledamo jedan u drugog, zatim ponovo u Marka, a onda mu Nik izlazi u susret.

„O čemu to na primer?“

„O tome kako, mislim, kakva je kad...“, sad već šapuće iako za susednim stolovima nema nikog, „...doživljjava orgazam.“

„Šta?“, uzvikuje Nik.

„Doživljjava orgazam. *Svršava*.“ Mark nam daje znak da se primaknemo kao da se sprema da nam otkrije državnu tajnu. „Na primer, ako kija veoma glasno, uz dosta mimike i pokreta telom, onda će se isto ponašati kad, znate ...“

Nik i ja zapanjeno gledamo Marka, koji oseća da nam je potpuno privukao pažnju, pa priča dalje. „Ako pokuša da se sakrije, ili se čuje ono bedno, jedva čujno ‘apćih’ ili, još gore, ako se čuje samo ‘apć’, neće smeti da se opusti.“ Ponovo se naslanja, očito zadovoljan ovim biserom znanja.

„Hvala ti, Jodo“, kaže Nik. „I, prema tvom bogatom iskustvu, da li je to tačno?“

Mark zausti da odgovori, ali ga Nik saseca. „O, čekaj, da bi naučna studija uspela, broj žena sa kojima si spavao mora biti veći od jedan.“

„Tornaj se!“, uzvraća Mark, pravi majstor debate.

„Kija, a?“, kažem brzo razmišljajući o večeri koju sam proveo sa Evelinom.

Mark klima potvrđno. „Izgleda.“

Nik pilji u njega u neverici. „Izmišljaš!“

„Ne, i ako moraš da znaš, pročitao sam u *Kosmopolitenu* pre neki dan“, priznaje Mark i onda prebledi.

Nik počinje da se smeje. „U *Kosmopolitenu*? O, onda mora da je istina“, ruga se. „A zašto si uopšte čitao *Kosmo*? Zar to nije“, nastavlja naglašavajući reč, „ženski časopis?“

„To je – Džulija ga je kupila“, muca Mark. „Ostavila ga je na podu, a ja sam ga podigao. Da budem iskren, bila je to priyatna promena posle *Nedeljnika za knjigovode*.“

„Dakle“, kažem podižući obrvu, „tvoja žena je počela da čita *Kosmo*, zar ne?“

„Prijatelju, bolje da to sasečeš u korenu. I to hitno!“, savetuje Nik.

„I tek tako ga *ostavlja*“, prstima pokazujem navodnike, „na podu?“ Polako vrtim glavom.

Mark se mršti. „Zašto? O čemu govorite?“

Niku i meni je krenulo. „Pazi se, druže“, kaže on. „Opasno ti je to kad žena čita *Kosmo*. Kad Džulija otkrije da postoji ženski orgazam...“

Klimam potvrđno. „I to ne samo jedna vrsta...“

Nik me načas radoznalo posmatra pre nego što nastavi. „Tačno. U velikoj si nevolji. Nije ga slučajno ostavila, znaš.“

Spuštam ruku na Markovu. „Da nije bio otvoren na nekom određenom članku?“

„Jesu li neki pasusi podvučeni?“, pita Nik.

„Jebite se!“, kaže Mark, a u glasu mu se oseća panika. „Džulija i ja smo veoma srećni. Mali problem je samo to što je beba na putu, znate.“

„Dobro, de“, kažem. „Smiri se. Samo se šalimo.“ Okrećem se Niku pružajući Marku priliku da predahne. „Ali ozbiljno, šta je sa Sandrom?“ Sandra je Nikova devojka. „Uklapa li se ona u Markovu, pardon, *Kosmopolitenovu teoriju?*“

„Sad, kad malo bolje razmislim“, kaže Mark pre nego što Nik uspe da progovori, „ne sećam se da sam je ikad čuo da kija.“

„Barem ne kad je Nik u blizini“, dodajem.

Nik frkće. „Ha, ha. Vrlo duhovito.“

„Dakle“, kaže Mark tapšući me po ramenu, „puče još jedna potencijalna gospođa Bejli“, a ja uzdrhtim od uspomena koje ova rečenica izaziva u meni. Bio sam veren pre nekoliko godina, mada je to trajalo svega nekoliko dana. „Prepostavljam da se s njom više nećeš videti?“

Razmišljam o ovome na sekund. „Mislim da neću.“

Nik glasno uzdahne. „Zašto ne?“

O ovome razmišljam dva sekunda. „Jednostavno mi ne radi.“ „Šta si joj ono tačno tražio da ti radi?“, pita Mark. Zevam prenaglašeno i ne obraćam pažnju na njega.

Nik vrti glavom. „Šta danas jedna žena mora da uradi da bi uopšte postala tvoja *devojka*?“, pita. „Nemoguće da ih još sve porediš sa...“

Moj pogled ga sprečava da izgovori Emino ime. „Ne, više ne. Samo...“ Razmišljam iako je to pitanje koje sam sebi postavio milion puta, a do konačnog odgovora još nisam stigao. „Mislim da ipak moraju imati tu...“, ne mogu baš da smislim odgovarajuću reč, „stvar ili kako se već to zove.“

„Želiš da izlaziš sa devojkom koja ima 'stvar'?“, smeje se Mark.
„Opet previše vremena provodiš na onim veb-stranicama.“

Uzimam kikiriki iz činije na stolu i gađam ga.

Mark primećuje da nema više piva i proverava vreme na zidnom časovniku. „Žao mi je, drugari“, izgovara oholim tonom, „ali vreme i plima nikog ne čekaju“, pa dodaje, „a ni autobus broj dvesta jedanaest“, i tada vidi da se Nik i ja zbunjeno zgledamo. Iako živi skoro tik do stanice metroa, Mark insistira da se iz Ilinga do Vest Enda prevozi dvospratnim autobusom, a to je put na koji se iz prve ne bi rešio ni ser Ranalf Fajns.*

„Zašto, pobogu, svuda moraš da ideš autobusom?“, pita Nik, koji se očigledno gnuša i same pomisli na svaki oblik javnog prevoza.

„Volim da se vozim autobusom, gospodine Mali Penisu“, odgovara Mark glavom pokazujući kroz prozor na Nikov ferari, nepropisno parkiran baš ispred bara Roza. „Bolje to nego da se svakog jutra zaglavim u saobraćajnoj gužvi ili da izigravam sardinu u metrou. Osim toga, statistika govori da je autobus najsigurnije prevozno sredstvo.“

„Ne, nije“, kaže Nik.

„Da, jeste“, uzvraća Mark.

„Pričaš gluposti!“

„Ti pričaš gluposti!“

„Ovo je super, momci“, mešam se. „Ništa bolje od rasprave pravih intelektualaca.“

„Dobro“, nastavlja Nik, „ako je toliko bezbedan, zašto se kaže: 'Sutra te može pregaziti autobus'?“ Zadovoljno se zavali u stolicu.

Mark izvlači pohabanu aktentašnu ispod svoje stolice i ustaže. „Ne može ako si u njemu!“, pobednički odgovara. Protiv ovakve logike zaista se ne može.

* Sir Ranulph Fiennes – najveći živi britanski istraživač. (Prim. prev.)

Mark domahne pozdrav Rudiju i izlazi. Dok prolazi pored prozora, zastaje kraj crvene skulpture zvane Nikova kola, pa pošto se uverio da ga gledamo, pokazuje na registrsku tablicu s Nikovim imenom i daje prepoznatljivi znak za *drkadžiju*. Na to Nik samo lagano podigne srednji prst leve ruke.

„Zar te, zaboga, nije sramota što si ono stavio?“, pitam dok Mark nestaje u pravcu autobuske stanice.

„Nema svrhe imati ferari ako niko ne zna da je tvoj“, kaže sa gotovo očinskim ponosom na licu.

„Ali ti znaš da je tvoj“, odgovaram. Nik samo sleže ramenima.

Kao i obično, u baru *Roza* sedimo za stolom do prozora, prvo da bi Nik mogao da pazi na kola i vidi i saobraćajne policijace i poglede divljenja, i drugo (mada je to prvo za mene) da možemo posmatrati žene koje prolaze. Danas je pogled posebno dobar, jer je popodne toplo, što povećava količinu izloženih pocrnelih stomaka i razgoličenih grudi.

Nikov rečnik sadrži raznovrsna upozorenja za svaku zanimljivost, a omiljeni su mu: „Ruke gore!“ kad prilazi devojka sa upadljivo ispušćenim bradavicama i, naravno: „Malo Monea“ za žene koje izdaleka izgledaju sjajno, ali ne baš dobro izbliza. Ovo izgovara kao da je vođa eskadrile iz Drugog svetskog rata, na primer: „Ruke gore na dva sata!“, ili: „Malo Monea izlazi iz sunca“, gde sunce označava pab na suprotnoj strani ulice. Međutim, danas kao da ne primećuje atrakcije koje prolaze.

Dok halapljivo tamanim naćose, primećujem da Nik gotovo ništa nije jeo. Kao i inače, piće pivo pravo iz boce, ali iz nekog razloga ne izvodi svoj uobičajeni trik koji se sastoji u stavljanju kriške limete u grlić, zbog čega je nemoguće komentarisati njegovu sklonost prema ženskim pićima. Taman da ga pitam je li mu dobro, a on me pogleda i nervozno se promeškolji na stolici.

„Slušaj, druže“, kaže. „Sad kad je Mark otišao, hoću s tobom da popričam o nečemu.“

„Korporacijski poslovi? Da pravim zapisnik?“ Nik i ja imamo malu internet kompaniju *Uživajte*, sa sedištem u maloj kancelariji u malom poslovnom centru u neposrednoj blizini Kings rouda, gde pravimo malo bogatstvo.

„Ma, ne. To je“, nakašjava se i stišava glas, a ja se naprežem da ga čujem od buke u baru, „hm, zapravo, lično je. Sandra i ja, mi smo...“ Glas mu utihne, on dovrši pivo, pa nastavlja. „Znaš kad izlaziš s nekim neko vreme.“

„Definiši 'neko vreme'.“

„O, da. Izvini. Zaboravio sam da će ti možda biti teško da ovo zamisliš. Ali Sandra i ja, mi smo se nekako uhodali, znaš, to... postalo je veoma priyatno. Tu je kad izađem ujutru i uvek je tu kad se vratim kući.“

„To je zato što ona nema nikakav posao.“ Kažem, a mislim: „*Osim da troši tvoj novac*.“ Nisam baš najveći Sandrin obožavalac.

Nik na ovo ne obraća pažnju nego nastavlja. „Pa, sinoć smo ležali u krevetu i onda smo uradili ono o čemu je čitala.“

Uzdrhtim. „Polako. Nisam siguran da želim to da čujem.“

Gleda me prezrivo. „Ne. Nije to. Svako napiše spisak onoga što želi u životu i onda to uporedimo. Nekakav test kompatibilnosti.“

Opet prokleti *Kosmo*, verovatno. „I?“

„I stvarno se iznervirala.“

„Zbog?“

Nik guta pljuvačku. „Zbog toga što je ona napisala stvari kao što su 'brak, deca' dok...“

Ovo bi trebalo da bude dobro. „Nastavi“, kažem potegnuvši iz svoje boce s pivom.

„Dok sam ja stavio da želim 'vilu u Francuskoj, debelu svinju za kućnog ljubimca'.“

Zamalo da mi pivo izade na nos. „Ah. Verovatno ne ono što je ona htela da čuje, rekao bih.“

Vrti glavom. „Tačno. I pomislio sam da bi trebalo da uradim nešto u vezi s tim. Znaš, da razmislim o onome što mi je važno, da odlučim.“

Ubeđen sam da će mi reći da raskidaju i da mu treba pomoći da iznese njene stvari iz stana ili promeni brave. Klimajući glavom saosećajno, pripremam već tradicionalni govor u stilu: ima još mnogo riba u moru.

„Dakle“, objavljuje pre nego što stignem da održim govor. „Mi se... ja se... ženim!“

U baru kao da je odjednom zavladala grobna tišina. Sa ulice se više ne čuje ptičji pev. Pored otvorenih vrata vetar kotrlja loptu osušenog korova, u daljini se čuje lavež.

„Molim?“, promucam. „Sandrom?“ Na trenutak mislim, ne, nadam se da ga nisam dobro čuo, ali mora da ipak jesam čim se on smeška kao idiot.

„Naravno, Sandrom“, odgovara pošto, na sreću, moju neverenicu pogrešno tumači kao iznenađenje.

Shvatam da se na mom licu ne odražava baš oduševljenje i borim se da sakrijem zaprepašće. Ne znajući šta da kažem, odjednom se setim Markovog i Džulijinog venčanja pre pet godina, pijanog Niku koji tetura ka meni, grli me i rukom pokazuje na mladence.

„Sad smo, druže, ostali samo ja i ti“, promumlao je. „Poslednji musketari.“

„Mohikanci“, odgovorio sam budući da sam bio u samo neznatno boljem stanju.

„Molim?“

„Poslednji Mohikanac. Pomešao si sa *Tri musketara*.“

Mučio se da mu ovaj podatak dopre do mozga. „Aha, ali u jednom trenutku su morala ostati dva musketara?“

„Da, ali kad opisuješ poslednjeg koji je ostao, kažeš Mohi... o, nije važno“, rekao sam shvativši da se raspravljjam sa udruženim snagama *džeka denijelsa* i *džonija vokera*. Ali dok smo tamо stajali i posmatrali našeg prijatelja, tačno sam znao što je mislio.

„Tako je“, uzvikuje trgnuvši me iz sanjerenja. „Dakle, hoćeš li mi učiniti čast....“ *O, boga mu, znam šta sledi. Brzo, pokušaj da izgledaš zadovoljno*, govorim sam sebi i na silu krivim usta u nešto što bi trebalo da liči na osmeh. „...i biti mi kum?“

Mozak mi grozničavo radi. *Sad je prilika, mislim. Lepo odbij. Reci mu šta misliš o Sandri.* Ali umesto da osudim ideju kao blešaviju od, pa, većine drugih odluka u Nikovom životu, ja mu, na svoje iznenađenje, čestitam, govorim mu da sam počastvovan i bučno se kucamo bocama. Nik se široko smeši, odjednom mu se apetit vraća, a mene, izgleda, prolazi.

Još sam uzdrman Nikovim novostima kad Rudi, belih zuba i izbeljene kože, prilazi stolu.

„Vi to, momci, nešto proslavlјate?“, oteže.

Upitno pogledam Niku, na šta on klimne glavom. „Nik se ženi“, kažem, još ni sam sasvim ne verujući u to i siguran da „proslavljanje“ nije reč koju bih ja odabrao.

Rudi odmah reaguje. Snuždenog lica, preklinjući gleda Niku i stavљa mu ruku na rame. „Ali, Nik“, kaže, „jesi li siguran da postupaš ispravno? Mislim, poričeš svoja prava osećanja?“

Nik naseda. „Kako to misliš 'prava osećanja'? Sandra i ja...“

„Ne, mislim na tvoje prave sklonosti. Sandra će saznati. One uvek saznaju.“

Nik izgleda zbumjeno. „O čemu pričaš?“

„U redu je“, nastavlja Rudi. „Mnogi moji bivši momci bili su oženjeni pre nego što su sebi i ostatku sveta priznali šta vole. Za njih je to bilo kao konačno poricanje.“

Kad shvati, Nik sav porumeni. Za trenutak kao da ne može da nađe pravu reč, a zatim izgovara izabranu kombinaciju.

„Odjebi!“, kaže cereći se.

Rudi se smeje i, uprkos mom mračnom raspoloženju, ne mogu a da se i sam ne nasmejam.

Niku odjednom zazvoni mobilni, a kad vidi broj na displeju, on se sav snuždi.

„Sranje!“, glasno kaže, gleda u sat pa u nas. „Jebi ga!“

„Opet mu je proradio turet?“, kaže Rudi na šta se nas dvojica ponovo smejemo.*

Nik ne obraća pažnju na njega, nego užurbano odgovara na poziv.

„Zdravo, dušo“, čujemo kako kaže. „Da. Ne. Nisam zaboravio. Odmah dolazim, dušo.“

Rudi i ja se zgledamo dok Nik bojažljivo prekida vezu. „Idem samo do toaleta“ – ne obraća se nikome posebno, a potom odlaže u pravcu muškog klozeta.

„A kako si ti?“, pita me Rudi kad Nik ode.

Načas mislim da hoće i mene da nasamari, ali izgleda iskreno zabrinut.

„Molim?“

„Pa ne skačeš baš od sreće. Je li sve u redu?“

Dobro imitiram zlatnu ribicu, usta mi se otvaraju, ali ne izlazi nikakav zvuk. „Ja samo... Mislim, sve je ovo pomalo iznenada, zar ne?“ – ovo je sve što na kraju uspevam da kažem.

Rudi me upitno gleda. „Je li to sve?“

„Ma, daj, Rudi, upoznao si Sandru. Ona je... Pa, nije baš njegov tip. Da ne kažem“, dodajem, „da nisam ni siguran ko jeste njegov tip.“

Rudi seda pored mene. „Pa šta ćeš uraditi?“

„Šta mogu da uradim?“, slabašno kažem. „U pitanju je Nik. Kad on jednom reši...“

Rudi duboko uzdiše. „Evo ideje. Samo mu reci šta misliš. Da ti nije to suviše lako?“

„Rudi, ne razumeš. Mi smo Englezi, i to muškarci. Nije nam u prirodi da razgovaramo o nekim stvarima, pogotovo o ovim.“

„Ali on bi te sigurno saslušao.“

Odmahujem glavom. „Nik sada sluša samo jednu osobu, a njoj teško da je stalo do njegovih interesa.“

* Turetov sindrom – retka bolest koja se odlikuje tikovima i nekontrolisanim govorom, naročito nepristojnim rečima. (Prim. prev.)

„Možda je“, Rudi se nakašljava i izgovara glasom Berija Vajta, „zaljubljen.“

Na licu mi se ogleda užas. „U Zlu Vešticu sa Vest Enda?“

Rudi se ispravlja. „Onda opsednut. Veoma je privlačna.“

Klimam glavom. „Možda. A to i jeste problem.“

„Kako to misliš?“, pita Rudi.

Gledam da Nik ne nađe. „Pa, on nije baš najlepši na svetu, je li?“

Rudi se smeje. „Video sam neke Pikasove portrete s pravilnim crtama lica.“

„Tačno tako. A većina njegovih devojaka... pa, recimo, nekoliko ih je rođeno u Grimzbiju“, kaže naglašavajući prvi deo reči.*

Rudi izgleda zbumjeno. „Misliš, ružne kô đavo?“

„Pa, mi ovde radije kažemo da su estetski izazov.“

Prevrće očima. „I tvoja poenta je?“

Kroz prozor bara, glavom pokazujem na Nikova kola. „Pogledaj kad je kupio ferari. Mark i ja smo pokušavali da ga odgovorimo, što ga je samo još više učvrstilo u nameri. Postao je opsednut time, naročito kad je video kako svi drugi reaguju kad im kaže. Pošto je zaradio ovolike pare, shvatio je da može da kupi novog Nika. Nika koji u Armanijevom odelu, sa brajtingom na ruci, vozi ferari.“

Na Rudijevom licu se vidi da shvata. „A Nik o sebi sudi po onome kako ga drugi vide. Ili pre, po onome što ima.“

„Upravo tako. Svaki čas poželi nešto za šta veruje da će mu pomoći da izgleda malčice bolje i onda odluči da to sproveđene razmišljajući o posledicama. Kao da mu se dopada izgled, neposrednost, a pri tom ne želi da vidi kako na duge staze to možda nije razumno uraditi. Mislim, automobil je jedno, ali... ženiti se? I to Sandrom?“ U očaju gledam u tavanicu.

* Igra reči – engl. *grim* – ružan; Grimzbi – grad na istoku Engleske. (Prim. prev.)

Rudi prekršta ruke. „Gospode! Tebe ovo zaista brine, zar ne?“

„Poznajem ga, Rudi. Kakav je, kako razmišlja. A i čuo si ga. Zove je ’dušo’!“

„Skraćeno od ’dušmanko’?“, kaže Rudi. „Hajde, Adame. On ti je najstariji prijatelj. Moraš mu reći šta misliš, ako ni zbog čega drugog, a ono zato što inače sebi nikad nećeš oprostiti.“

„Ali pitao me je da mu budem kum. Najbolji sam mu prijatelj.“

„Pa onda i *budi*. Ne možeš uraditi ništa bolje nego pokušati da ga sprečиш da upropasti sebi život.“

Zurim u njega nekoliko trenutaka pre no što odgovorim. „Možda zapažaš malo više nego što je dobro po tebe.“

Zaverenički namiguje dok se Nik vraća za sto. „To mi je u genima.“

Nik nas sumnjičavo posmatra. „O čemu pričate vas dvojica?“, pita.

„Ovaj...“ mucam. Srećom Rudi me spasava.

„Samo sam se pitao gde je Adam kupio farmerke“, odgovara.

Nik nas čudno odmeri, a zatim ponovo pogleda na sat. „Dobro“, kaže uzimajući ključeve automobila sa stola. „Moram da bežim.“

Rudi me gurka, duboko uzdahnem. „A da popijemo još jedno pivo?“

Nik odmahuje glavom. „Nema šanse. Idem da gledamo prstenje.“

„Super način da provedeš popodne!“, smejući se Rudi vraćajući se za šank. Nik i ja u istom trenutku pravimo grimasu.

„I, jeste li već odredili datum?“, uspevam da pitam uzalud se trudeći da produžim razgovor.

„Aha“, odgovara Nik. „Sandra je mislila da bi lepo bilo da se venčamo na moj rođendan.“

Na trenutak sam zbumjen. „Ali to je...“

„Znam“, celi se odlazeći od stola. „Za šest nedelja!“

Nik je gotovo izašao, a ja ništa nisam smislio da kažem. Posmatram kroz prozor kako se uvlači u ferari i, pošto je očito izabrao „trkački“ režim, uz škripu guma odlazi ka svom suđenom, ili pre, osuđeničkom cilju. Dok stojim tako, shvatam da je Rudi u pravu. Kad sad razmišljam o onom što je bilo, a tako se sve najbolje vidi, voleo bih da je meni neko rekao.

Vidite, Ema i ja nismo bili jedno za drugo – tu činjenicu je ona jasno napisala u pismu koje mi je ostavila na kuhinjskom stolu. Neću vas gnjaviti detaljima, mada još pamtim svaku božiju reč koju je napisala, odnosno otkucala slovima *tajms nju roman* veličine dvanaest. Na mom kompjuteru.

Ali jednu rečenicu vredi ponoviti: „Uvek si mi govorio da u vezi ne treba pristajati na kompromise.“ Iako sam bio rastren, ostavila je na mene dubok utisak koristeći moju sopstvenu logiku protiv mene, mada mi i dalje nije jasno kako je to *ona* pristajala na kompromise... Na kraju krajeva, upravo sam ja bio spreman da preuzmem...

Nema veze. Ionako je to sad kiselo grožđe. Barem je vratila prsten, ali kakvu sam korist imao od toga? Teško da sam onako posramljen mogao da vratim prsten juveliru ili ga možda zadržim za sledeću, zar ne? Otrčao sam na kraj dokova Brajtona i bacio ga koliko sam mogao daleko u nemirnu, sivu vodu.

Kad sam im rekao, Nik i Mark su odmah došli kod mene. Čak sam im pokazao njeno pismo, koje su pročitali jedan za drugim. A zatim, pre no što sam stigao da ga sprečim, Nik ga je melodramatično iscepao preda mnom.

„Znaš, mislim da ti je učinila uslugu“, rekao je ozbiljno. „Uvek smo smatrali da ona nije za tebe, ali nismo mogli da ti kažemo, zar ne?“

Zinuo sam od čuda i upitao ih zašto ne, ali je Mark samo slegnuo ramenima. „Jer je izgledalo da te je usrećila.“

„O, dobro“, cerio se Nik. „Još mnogo riba ima u moru.“ A ja sam se zaista nasmejao njegovoj neprimerenoj opasci jer sam, uprkos bolu koji sam osećao, znao da je u pravu.

Ali kasnije, zabrinut da je Nik možda uništio poslednji kontakt između nas, uključio sam računar i našao gde je sačuvala pismo. I upravo tada, dok sam ga poslednji put čitao, shvatio sam šta je osnovni problem u stvarnom životu: nema rezervnog primerka.

Nik mi je najbolji prijatelj, Sandra nije za njega i neko stvarno mora to da mu kaže dok ne bude prekasno – jer možete da se kladite da mu Sandra neće reći. I mada nije preostalo mnogo vremena da se „razruče“, šta tu može da bude teško?

Na kraju krajeva, poznaju se svega nekoliko nedelja.